

องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย
 อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
 รับเลขที่ ๒๐๒
 วันที่ ๒๓ ๒๕ ๖๔
 เวลา ๑๔.๐๐
 ถนนตลาดใหม่ สฎ ๘๔๐๐๐

ที่ สฎ ๐๑๑๘/ว ๑๕๖๖

๒๐ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การใกล้เคียงก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๐ ตรี

เรียน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ สฎ ๐๐๑๘.๔/ว๒๓๘๕ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔

ด้วยอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ได้รับแจ้งจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ว่ากรมการปกครอง ส่งหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว๘๔๒๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การใกล้เคียง ก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี มาเพื่อให้อำเภอประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ในพื้นที่ทราบโดยทั่วกัน

ดังนั้น อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จึงขอประชาสัมพันธ์การใกล้เคียงก่อนฟ้องตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ให้ท่านทราบและประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าวให้ประชาชนทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

15/๔/๖๔ ผอ.ก. อบต.คลองน้อย
 - 1๕๕๒/๓๓๓๗

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(นายถาวร พรหมฉิม)

นายอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

- ๓๓๓๗/๓๓๓๗

(Signature)

๒๓ ๒๕ ๖๔
 - 1๕๕๒/๓๓๓๗
 - ๓๓๓๗/๓๓๓๗
 ๐.๐

(Signature)
 ๒๓ ๒๕ ๖๔

ที่ทำการปกครองอำเภอ

ฝ่ายอำนวยการ

โทร ๐๗๗-๒๕๘๗๖๕

- ๓๓๓๗
 - ๓๓๓๗/๓๓๓๗
(Signature)
 ๒๓ ๒๕ ๖๔

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔

กรมอำนวยการกลาง
เลขรับที่ 182
วันที่ 30 มี.ค. 2564

ที่ทำการปกครองจังหวัดสระบุรี
เลขที่รับ 1774
วันที่ ๒๙ มี.ค. ๒๕๖๔

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๘๒๒๔

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์การใกล้เกลี่ยก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ดรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการและส่งเสริมการใกล้เกลี่ยฯ จำนวน ๑ ชุด
- ๒. สำเนาพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๒) จำนวน ๑ ชุด
- ๓. สำเนาข้อกำหนดประธานศาลฎีกาว่าด้วยการใกล้เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
- ๔. สำเนาประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใกล้เกลี่ยก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ดรี จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการปกครองได้เข้าร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการและส่งเสริมการใกล้เกลี่ยและระงับข้อพิพาททางเลือกร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อร่วมมือทางวิชาการในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาท ส่งเสริม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายแก่ประชาชน และสำนักงานศาลยุติธรรมได้ส่งระเบียบ ข้อกำหนด และแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเป็นการร่วมกันส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีข้อพิพาทสามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลใกล้เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องได้ โดยไม่ต้องฟ้องร้องคดีต่อศาลและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการใกล้เกลี่ยก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ดรี เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ลดคดีขึ้นสู่ศาลและไม่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ หากข้อพิพาทใดคณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะผู้ใกล้เกลี่ยของอำเภอได้ดำเนินการใกล้เกลี่ยแล้ว ผลปรากฏว่าทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ สามารถแนะนำให้ไปยื่นคำร้องขอให้ศาลใกล้เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องได้ที่ศาลที่มีเขตอำนาจได้ ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักงานสอบสวนและนิติการ
ส่วนอำนวยการความเป็นธรรม
โทร. / โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๕๕๕๖-๗

(๒) เมื่อปรากฏว่ามีการนำข้อพิพาทตามคำร้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลใดศาลหนึ่งไว้แล้ว โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นคู่ความในคดีนั้น

(๓) เมื่อปรากฏว่าข้อพิพาทตามคำร้องเคยได้รับการดำเนินการไกล่เกลี่ยตามข้อกำหนดนี้แล้ว แต่ไม่เป็นผล เว้นแต่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุพฤติการณ์เช่นว่านั้นมาในคำร้อง

(๔) เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทแล้วไม่เป็นสาระที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ย

ข้อ ๑๐ ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องแล้ว หากความปรากฏว่าคำร้องนั้นต้องห้าม ตามข้อ ๙ หรือคู่กรณีฝ่ายใดนำข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการไกล่เกลี่ยไปฟ้องร้องอีกฝ่ายหนึ่งให้รับผิดชอบแพ่งก็ให้ศาลสั่งให้ยุติการไกล่เกลี่ยได้

ข้อ ๑๑ การสอบถามความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ย หรือการติดต่อประสานงานระหว่างศาลกับคู่กรณีอาจดำเนินการโดยทางโทรศัพท์ หรือโดยวิธีการ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ก็ได้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลอาจสั่งให้คู่กรณีให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นเพิ่มเติม ตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๓ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ไปในทาง ที่มีขอบ ในการทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ เป็นหนังสือ คู่กรณีต้องลงลายมือชื่อ ด้วยตนเอง เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากศาล

ข้อ ๑๔ การขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องยื่นคำขออย่างช้าในวันที่ทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยแสดงถึงเหตุผลความจำเป็นในการร้องขอ

ถ้าศาลเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาไปทันทีในเวลานั้น ก็ให้ศาล มีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความต่อไปได้ แต่ถ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็น ที่สมควรจะมีคำพิพากษาในเวลานั้น ก็ให้สั่งยกคำขอ

ข้อ ๑๕ กรณีมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาตามข้อ ๑๔ วรรคสอง ให้รวมถึง

(๑) ตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความกำหนดให้คู่กรณีกระทำนิติกรรม อย่างหนึ่งอย่างใด หรือต้องดำเนินการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหากไม่มี คำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความแล้วอาจเกิดข้อขัดข้อง

(๒) พฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทอาจเกิดข้อพิพาทขึ้นอีกหรือความขัดแย้งที่รุนแรง มากขึ้น

(๓) กรณีมีภาวะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการ ในภาครัฐ

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการและส่งเสริมการใกล้เคียงและระงับข้อพิพาททางเลือก
ระหว่าง

สำนักงานศาลยุติธรรม กรมการปกครองและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

บันทึกข้อตกลงนี้จัดทำขึ้น ณ สำนักงานศาลยุติธรรม ถนนรัชดาภิเษก แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ระหว่างสำนักงานศาลยุติธรรม โดยนายพงษ์เดช วานิชกิตติกูล เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "สำนักงานศาลยุติธรรม" ฝ่ายหนึ่ง กรมการปกครอง โดยนายพิริยะ ฉันทดิลก รองอธิบดีกรมการปกครองฝ่ายปกครองท้องที่ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "กรมการปกครอง" ฝ่ายหนึ่ง และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยนายธรรณัฐ อัครนิพนธ์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "สคบ." อีกฝ่ายหนึ่ง

โดยที่ทั้งสามฝ่ายมีภารกิจในการให้บริการประชาชนเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการใกล้เคียง หรืออนุญาโตตุลาการ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการดังกล่าวได้สะดวกและส่งเสริมการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทดังกล่าว ทั้งสามฝ่ายมีความประสงค์ที่จะร่วมมือกัน ดังนี้

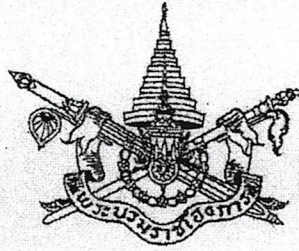
๑. สนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายการใกล้เคียงก่อนฟ้องและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ของสำนักงานศาลยุติธรรม การใกล้เคียงของศูนย์ดำรงธรรม กรมการปกครอง และการใกล้เคียงและประนอมข้อพิพาท ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งการส่งต่อกรณีพิพาทระหว่างกันตามความเหมาะสม

๒. ร่วมมือทางวิชาการในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทของศาล ได้แก่ การพิจารณา พิพากษาคดีของศาล การใกล้เคียง และกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรโดยร่วมกัน พัฒนาศักยภาพอนุญาโตตุลาการ ผู้ประนีประนอมหรือผู้ใกล้เคียงของแต่ละหน่วยงาน

๓. ร่วมกันส่งเสริม เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาท ในรูปแบบต่างๆ กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทของแต่ละหน่วยงาน และกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการให้แก่ ประชาชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

บันทึกข้อตกลงฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ทั้งสามฝ่ายได้ลงนามเป็นต้นไป การแก้ไขเพิ่มเติม บันทึกข้อตกลงนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากทั้งสามฝ่ายโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยผู้มีอำนาจ ของทั้งสามฝ่าย และให้ถือว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ ทั้งนี้ แต่ละฝ่ายมีสิทธิ บอกลีกบันทึกข้อตกลงฉบับนี้โดยทำเป็นหนังสือแจ้งอีกฝ่ายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ เดือน

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๒)

พ.ศ. ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๒) พ.ศ. ๒๕๖๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐ ตีร่ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง

“มาตรา ๒๐ ตีร่ ก่อนยื่นฟ้องคดี บุคคลที่จะเป็นคู่ความอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ
หากมีการฟ้องคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลแต่งตั้งผู้ประนีประนอมทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้ตกลง

หรือประนีประนอมยอมความกันในข้อที่พิพาท โดยคำร้องนั้นให้ระบุชื่อและภูมิลำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดของข้อพิพาท เมื่อศาลเห็นสมควร ให้ศาลรับคำร้องนั้นไว้แล้วดำเนินการสอบถามความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ย หากคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งยินยอมเข้าร่วมการไกล่เกลี่ย ให้ศาลมีอำนาจเรียกคู่กรณีที่เกี่ยวข้องมาศาลด้วยตนเองโดยคู่กรณีจะมีหนายความมาด้วยหรือไม่ก็ได้ และแต่งตั้งผู้ประนีประนอมดำเนินการไกล่เกลี่ยต่อไปโดยให้นำความในมาตรา ๒๐ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าคู่กรณีที่เกี่ยวข้องสามารถตกลงหรือประนีประนอมยอมความกันได้ ให้ผู้ประนีประนอมเสนอข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นไปตามเจตนาของคู่กรณี หลักแห่งความสุจริตเป็นธรรม และไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ก็ให้คู่กรณีลงลายมือชื่อในข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น

ในวันทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความตามวรรคหนึ่งคู่สัญญาอาจร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามยอม พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นต่อศาล หากศาลเห็นว่ากรณีมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาไปในเวลานั้น ก็ให้ศาลมีคำพิพากษาไปตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวได้โดยให้นำความในมาตรา ๑๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขอและการดำเนินการตามมาตรา นี้ ไม่ต้องเสียค่าขึ้นศาล

คำสั่งของศาลที่ออกตามความในมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

เมื่อศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ประนีประนอมแล้วแต่การไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงโดยไม่เป็นผล หากปรากฏว่าอายุความครบกำหนดไปแล้วหลังจากยื่นคำร้องหรือจะครบกำหนดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลง ให้อายุความขยายออกไปอีกหกสิบวันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมให้มีระบบการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องคดีเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้ที่มีกรณีพิพาททางแพ่งใช้เป็นช่องทางในการยุติข้อพิพาทก่อนที่จะมีการฟ้องคดี โดยคู่กรณีสามารถร้องขอให้ศาลแต่งตั้งผู้ประนีประนอมดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและหากตกลงกันได้ก็อาจขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามยอมได้ทันที ทำให้ข้อพิพาททางแพ่งสามารถยุติลงได้ในเวลาอันรวดเร็วโดยไม่จำเป็นต้องมีการฟ้องคดี อีกทั้งเป็นการประหยัดเวลาและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จะต้องสูญเสียในการดำเนินคดีอันจะยังประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ตรี วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาออกข้อกำหนดว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยประจำศาล

ข้อ ๔ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามมาตรา ๒๐ ตรี แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้ กรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในข้อกำหนดนี้โดยเฉพาะให้นำข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ ทวิ มาใช้บังคับแก่การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องด้วย โดยอนุโลม

ข้อ ๕ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ได้กับข้อพิพาททางแพ่งทุกลักษณะ เว้นแต่เป็นกรณีต้องห้ามตามข้อ ๙

ข้อ ๖ การยื่นคำร้อง ให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุชื่อและภูมิลำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดของข้อพิพาท หรือใช้แบบพิมพ์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การยื่นคำร้องอาจดำเนินการได้โดยทางไปรษณีย์ ผู้รับส่งพัสดุภัณฑ์ โทรสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ในกรณีที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่ไม่มีเขตอำนาจให้เจ้าหน้าที่แนะนำผู้ร้องตามสมควรแก่กรณี เพื่อให้สามารถยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้

ข้อ ๘ ให้เจ้าหน้าที่สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นจากผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลว่ามีเหตุผลสมควรที่จะรับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ยหรือไม่ ในกรณีมีข้อสงสัยศาลอาจสั่งให้ผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

เอกสารหรือหลักฐานที่ได้ยื่นในขั้นนี้ให้รวบรวมไว้เพื่อใช้ในการไกล่เกลี่ยต่อไป

ข้อ ๙ กรณีดังต่อไปนี้ มิให้รับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ย

(๑) เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการยื่นคำร้องเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือมีเจตนาเอาเปรียบคู่กรณี หรือบุคคลอื่น

(๒) เมื่อปรากฏว่ามีการนำข้อพิพาทตามคำร้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลใดศาลหนึ่งไว้แล้ว โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายเป็นคู่ความในคดีนั้น

(๓) เมื่อปรากฏว่าข้อพิพาทตามคำร้องเคยได้รับการดำเนินการไกล่เกลี่ยตามข้อกำหนดนี้แล้ว แต่ไม่เป็นผล เว้นแต่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุพฤติการณ์เช่นว่านั้นมาในคำร้อง

(๔) เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทแล้วไม่เป็นสาระที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ย

ข้อ ๑๐ ภายหลังจากศาลมีคำสั่งรับคำร้องแล้ว หากความปรากฏว่าคำร้องนั้นต้องห้ามตามข้อ ๙ หรือคู่กรณีฝ่ายใดนำข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการไกล่เกลี่ยไปฟ้องร้องอีกฝ่ายหนึ่งให้รับผิดชอบแพ่งก็ให้ศาลสั่งให้ยุติการไกล่เกลี่ยได้

ข้อ ๑๑ การสอบถามความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ย หรือการติดต่อประสานงานระหว่างศาลกับคู่กรณีอาจดำเนินการโดยทางโทรศัพท์ หรือโดยวิธีการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗ ก็ได้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ ศาลอาจสั่งให้คู่กรณีให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นเพิ่มเติมตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ข้อ ๑๓ เพื่อป้องกันมิให้มีการใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ไปในทางที่มิชอบ ในการทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความเป็นหนังสือ คู่กรณีต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง เว้นแต่เป็นกรณีมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากศาล

ข้อ ๑๔ การขอให้ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องยื่นคำขออย่างช้าในวันที่ทำข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยแสดงถึงเหตุผลความจำเป็นในการร้องขอ

ถ้าศาลเห็นว่ากรณีดังกล่าวมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาไปทันทีในเวลานั้น ก็ให้ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความต่อไปได้ แต่ถ้าเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาในเวลานั้น ก็ให้สั่งยกคำขอ

ข้อ ๑๕ กรณีมีความจำเป็นที่สมควรจะมีคำพิพากษาตามข้อ ๑๔ วรรคสอง ให้รวมถึง

(๑) ตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความกำหนดให้คู่กรณีกระทำนิติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด หรือต้องดำเนินการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหากไม่มีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความแล้วอาจเกิดข้อขัดข้อง

(๒) พฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทอาจเกิดข้อพิพาทขึ้นอีกหรือความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้น

(๓) กรณีมีภาวะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการในภาครัฐ

ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ตีรี้ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๐ ทวิ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาออกข้อกำหนดว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า “ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อกำหนดนี้

“คำร้อง” หมายความว่า คำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยประจำศาล

ข้อ ๔ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามมาตรา ๒๐ ตีรี้ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้เป็นไปตามข้อกำหนดนี้ กรณีที่มีได้บัญญัติไว้ในข้อกำหนดนี้โดยเฉพาะให้นำข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๐ ทวิ มาใช้บังคับแก่การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๕ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามข้อกำหนดนี้ ให้ใช้ได้กับข้อพิพาททางแพ่งทุกลักษณะ เว้นแต่เป็นกรณีต้องห้ามตามข้อ ๘

ข้อ ๖ การยื่นคำร้อง ให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุชื่อและภูมิลำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดของข้อพิพาท หรือใช้แบบพิมพ์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การยื่นคำร้องอาจดำเนินการได้โดยทางไปรษณีย์ ผู้รับส่งพัสดุภัณฑ์ โทรสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมประกาศกำหนด

ในกรณีที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่ไม่มีเขตอำนาจให้เจ้าหน้าที่แนะนำผู้ร้องตามสมควรแก่กรณี เพื่อให้สามารถยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้

ข้อ ๘ ให้เจ้าหน้าที่สอบถามข้อเท็จจริงเบื้องต้นจากผู้ร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลว่ามีเหตุผลสมควรที่จะรับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ยหรือไม่ ในกรณีมีข้อสงสัยศาลอาจสั่งให้ผู้ร้องชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

เอกสารหรือหลักฐานที่ได้ยื่นในขั้นนี้ให้รวบรวมไว้เพื่อใช้ในการไกล่เกลี่ยต่อไป

ข้อ ๙ กรณีดังต่อไปนี้ มิให้รับคำร้องไว้ไกล่เกลี่ย

(๑) เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการยื่นคำร้องเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือมีเจตนาเอาเปรียบคู่กรณีหรือบุคคลอื่น

(๔) กรณีมีความจำเป็นอื่นใดที่ต้องมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่คู่สัญญาทุกฝ่าย

ข้อ ๑๖ กรณีใดที่ศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความ ให้ถือสำนวนใกล้เคียงเป็นสำนวนความ และให้ศาลจัดแจ้งรายงานกระบวนการรวมไว้ในสำนวน

ให้จัดทำสารบบความและสารบบคำพิพากษาสำหรับคดีตามวรรคหนึ่งเช่นเดียวกับคดีที่มีการยื่นฟ้องโดยแยกจากคดีทั่วไปและให้เรียกผู้ยื่นคำร้องเป็นโจทก์ คู่กรณีอีกฝ่ายเป็นจำเลย

ข้อ ๑๗ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้เป็นไปโดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ข้อ ๑๘ ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามข้อกำหนดนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

เมทินี ชโลธร

ประธานศาลฎีกา